

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 308/2024
02.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Владана Јевтића, поднетом против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду К 742/20 од 05.05.2023. године и Вишег суда у Београду Кж1 807/23 од 27.11.2023. године, у седници већа, одржаној 02.04.2024. године, донео је, једногласно

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владана Јевтића, поднет против правноснажних пресуда Другог основног суда у Београду К 742/20 од 05.05.2023. године и Вишег суда у Београду Кж1 807/23 од 27.11.2023. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног, у преосталом делу, **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду К 742/20 од 05.05.2023. године окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, па му је изречена условна осуда, тако што је утврђена казна затвора у трајању од осам месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од три године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, те је осуђен на новчану казну у износу од 50.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од пет месеци од дана правноснажности пресуде и истовремено одређено да ће суд, ако окривљени не плати новчану казну у наведеном року, исту заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од шест месеци. На основу члана 87. и члана 348. став 6. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета ближе означених у изреци пресуде. На основу члана 264. став 4. ЗКП, окривљени је ослобођен од дужности да накнади трошкове кривичног поступка, тако да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 807/23 од 27.11.2023. године, одбијена је, као неоснована, жалба браниоца окривљеног и првостепена пресуда потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Владан Јевтић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП у вези члана 16. став 1, 15, 84, 350. и 395. ЗКП, са предлогом да Врховни суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно суђење и да, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, буде обавештен о седници већа, уколико суд сматра да би његово присуство било од значаја за одлучивање.

Врховни суд је, на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владана Јевтића, је неоснован, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости указује да је првостепени суд, након што су решењем истог суда од 14.09.2021. године као незаконито прибављени докази издвојени из списка предмета извештај о прегледу оружја и муниције МУП-а РС, Националног центра за криминалистичку форензику од 23.05.2019. године и записник о испитивању вештака, мајора полиције, Стојана Костића, са главног претреса од 09.06.2021. године, погрешно усвојио нови доказни предлог јавног тужиоца за вештачење предметног гасно-стартног-сигналног пиштоља, јер је такав предлог био неблаговремен, недозвољен и претходно процесно контаминиран доношењем одлуке о издвајању из списка предмета наведених незаконитих доказа. На наведени начин суд је, по ставу одбране, новом наредбом о поновном вештачењу, супротно одредбама члана 15, 84. и 350. ЗКП, обесмислио сврху института издвајања незаконитих доказа. При томе је, према наводима захтева, неспорно да странке, бранилац и оштећени могу до краја главног претреса предлагати извођење нових доказа и поновити доказне предлоге који су раније одбијени. Међутим, како се у конкретном случају не ради ни о новом, нити о раније одбијеном предлогу за извођење доказа, већ је спорни доказ егзистирао у предмету све док исти на предлог одбране није издвојен из списка предмета, као незаконито прибављен, то првостепени суд није могао да донесе нову наредбу о извођењу изузетог и незаконитог доказа на предлог јавног тужиоца. Из изнетих разлога, нови налаз и мишљење вештака представља доказ на коме се пресуда није могла заснивати, посебно када се има у виду да је то једини доказ за доношење осуђујуће пресуде.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Из списка предмета произлази да је у предистражном поступку по усменом налогу заменика Другог основног јавног тужиоца у Београду Мирјане Стајковац, предат захтев Националном центру за криминалистичку форензику за вештачење предметног пиштоља марке „Zoraki mod 972-B“, калибра 9 мм, означеног серијског

броја са оквиром у којем се налази 11 комада метака, привремено уз потврду одузет од окривљеног АА дана 22.05.2019. године, да је по наведеном захтеву извршен преглед пиштоља и муниције од стране вештака, мајора полиције Стојана Костића, који је сачинио извештај о прегледу оружја од 23.05.2019. године, достављен Другом основном јавном тужиоцу у Београду уз допуну кривичне пријаве Ку 5700/19 од 24.05.2019. године. Надаље, пресудом Другог основног суда у Београду К 1106/19 од 27.05.2020. године, окривљени АА је на основу члана 423. тачка 2) ЗКП, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ, која пресуда је укинута решењем Вишег суда у Београду Кж1 378/20 од 09.07.2020. године и предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку вештак Стојан Костић, који је извршио преглед предметног пиштоља и сачинио извештај о прегледу је испитан на главном претресу дана 09.06.2021. године. Првостепени суд је, затим, по предлогу браниоца окривљеног решењем К 742/20 од 14.09.2021. године, издвојио из списка предмета као незаконите доказе - извештај о прегледу оружја и муниције МУП-РС, ПУ за Град Београд, УКП, Друго одељење, Националног центра за криминалистичку форензику, број 03.2.11.7.1. 234 – 10798/19 од 23.05.2019. године и записник о испитивању вештака, мајора полиције Стојана Костића, са главног претреса од 09.06.2021. године. Након тога, јавни тужилац је на главном претресу одржаном 30.09.2021. године, предложио да суд одреди балистичко вештачење предметног пиштоља и муниције, што је суд на главном претресу од 02.12.2021. године и учинио и писаном наредбом од 09.12.2021. године, исто поверио сталном судском вештаку из области балистика, ватрено и хладно оружје, Маринку Петровићу, који је вештачење обавио и налаз и мишљење доставио првостепеном суду дана 06.12.2022. године, а затим је вештак и испитан на главном претресу дана 05.05.2023. године.

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази да је предметно вештачење сачињено од стране сталног судског вештака из области балистике, ватрено и хладно оружје, Маринка Петровића, на основу писане наредбе суда и у складу са том наредбом и правилима струке, у смислу одредаба члана 113, 114, 117. и 118. ЗКП, које као такво и само по себи и по начину прибављања представља законит доказ на коме се пресуда, супротно наводима захтева браниоца окривљеног, може заснивати. Чињеница да су, извештај о прегледу оружја Националног центра за криминалистичку форензику од 23.05.2019. године, који је сачињен од стране вештака Стојана Костића и исказ овог вештака дат на главном претресу, издвојени из списка предмета решењем првостепеног суда раније у току поступка, по оцени овога суда, не компромитује вештачење истог пиштоља и налаз и мишљење, који је дао стални судски вештак Маринко Петровић, будући да је првостепени суд био овлашћен да у поновном поступку, поступајући по налозима и примедбама из решења другостепеног суда (којим је усвајањем жалбе јавног тужиоца укинута ранија првостепена пресуда), на предлог јавног тужиоца одреди ново балистичко вештачење предметног пиштоља, а, између осталог и на околности у коју врсту оружја спада одузети пиштољ, да ли је функционално исправан, да ли се може преправити да користи бојеву муницију, односно да ли се може сврстати у конвертибилно оружје, у смислу члана 3. став 1. тачка 11) Закона о оружју и муницији, а све у циљу свестраног расправљања предмета доказивања и правилног и потпуног утврђивања чињеничног стања, а следствено томе и правилне примене закона.

Из изнетих разлога, Врховни суд налази да налаз и мишљење сталног судског вештака Маринка Петровића представља законит доказ на коме се пресуда, супротно наводима захтева, може заснивати.

Сходно изнетом, Врховни суд налази да побијана правноснажна пресуда није донета уз повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости, истиче и то да је образложење првостепене пресуде неразумљиво и непотпуно, јер не садржи релевантне одредбе Закона о оружју и муницији (што је, према ставу одбране, нужно, будући да је кривично дело из члана 348. став 1. КЗ бланкетног карактера), нити јасне разлоге за закључак да је окривљени наведено оружје фактички држао и кривично дело извршио са директним умишљајем као обликом виности, којим наводима, по оцени овога суда, бранилац указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Према наводима захтева, другостепени суд није ценио разлоге изнете у жалби браниоца окривљеног, на који начин одбрана указује на повреду закона из члана 460. ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости бранилац наводи и то да нема ни једног доказа да је окривљени извршио предметно кривично дело; да је суд погрешно закључио да је радња извршења кривичног дела недозвољено држање конвертибилног оружја и муниције, јер то из контрадикторног и непотпуног налаза и мишљења сталног судског вештака Маринка Петровића не произлази (предметни пиштољ је сачињен од лаких легура, из истог се не може испаљивати бојева муниција, пиштољ није преправљен, а преправка би могла бити извршена искључиво од стране стручног лица); да је суд пропустио да цени закључке из мишљења и исказа на главном претресу стручног саветника Милана Куњадића, који је на основу истих чињеница којима је располагао и стални судски вештак дошао до супротног закључка – да се предметни пиштољ не може сврстати у конвертабилно оружје, тако да, према ставу одбране, држање стартног пиштоља не може представљати кривично дело из члана 348. став 1. КЗ у вези члана 3. став 1. тачка 11) Закона о оружју и муницији, а сама претпоставка да би пиштољ у будућности могао бити преправљен, није довољна за постојање предметног кривичног дела. Бранилац, даље, истиче да није доказано да је окривљени фактички држао предметни пиштољ, јер је исти остао „иза“ његовог оца и налазио се у стану у коме окривљени живи са мајком и сестром, да окривљеном није била позната чињеница да је за држање таквог пиштоља потребна дозвола надлежног органа, што све указује да нема доказа ни за постојање субјективног обележја предметног кривичног дела у радњама окривљеног. Врховни суд налази да бранилац окривљеног изнетим наводима захтева даје сопствену оцену изведених доказа на основу које износи своје виђење догађаја и изводи чињеничне закључке, другачије од утврђених у побијаним правноснажним пресудама, на који начин указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како одредбом чланом 485. став 4. ЗКП, која прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2), 440, 460, 350, 395, 15 и 16. ЗКП, то је Врховни суд захтев за заштиту

законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Владана Јевтића, у овом делу, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић